

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument ze zasedání

27.4.2015

B8-0382/2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o zavraždění studentů v Keni islamistickou teroristickou skupinou aš-Šabáb (2015/2661(RSP))

Maria Heubuch, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Michèle Rivasi, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Sebastià, Davor Škrlec, Bart Staes
za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o zavraždění studentů v Keni islamistickou teroristickou skupinou aš-Šabáb (2015/2661(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federicy Mogheriniové ze dne 3. dubna 2015 o útoku na keňské Univerzitě v Garisse,
  - s ohledem na prohlášení Valného shromáždění OSN ze dne 2. dubna 2015,
  - s ohledem na prohlášení Africké unie ze dne 2. dubna 2015,
  - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
  - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966,
  - s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů z roku 1981,
  - s ohledem na Deklaraci OSN o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře z roku 1981,
  - s ohledem na druhou revizi dohody z Cotonou ze dne 11. května 2010,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že během útoku skupiny aš-Šabáb, k němuž došlo dne 2. dubna 2015 na keňské Univerzitě v Garisse a který údajně naplánoval Keňan Muhammad Kuno, bylo zabito 147 studentů;
- B. vzhledem k tomu, že tento masakr je nejvražednějším útokem, k němuž v Keni došlo od roku 1998, kdy al-Káida provedla bombový útok na ambasádu Spojených států v Nairobi, při němž zahynulo více než 200 osob;
- C. vzhledem k tomu, že teroristická skupina aš-Šabáb, která vznikla v roce 2007 jako odnož Svazu islámských soudů (ICU), je nejaktivnější v Somálsku;
- D. vzhledem k tomu, že Somálsko od svržení režimu Sijáda Barrého v roce 1991 trpí v posledních dvaceti letech vnitřní nestabilitou; vzhledem k tomu, že občanská válka stála život bezpočet civilistů, přičemž bezpečnost obyvatel této země je stále předmětem vážných obav; vzhledem k tomu, že situaci v Somálsku dále komplikují pirátské útoky a ozbrojená přepadení lodí;
- E. vzhledem k tomu, že cílem teroristické skupiny aš-Šabáb je vybudovat v Somálsku fundamentalistický islámský stát; vzhledem k tomu, že již dříve ovládala Mogadišo

a rozsáhlé části somálského venkova;

- F. vzhledem k tomu, že stálá mírová mise Africké unie, mise Africké unie v Somálsku (AMISOM), skupinu aš-Šabáb v posledních letech výrazně oslabila, avšak vzhledem k tomu, že velká část somálského venkova je i nadále pod kontrolou šabábských ozbrojenců napojených na al-Káidu;
- G. vzhledem k tomu, že Keňa je již několik let zapojena do vojenských akcí proti skupině aš-Šabáb v Somálsku a přijala velký počet somálských uprchlíků;
- H. vzhledem k tomu, že od roku 2011, kdy Keňa posílila svou vojenskou účast v Somálsku, aby zemi chránila před násilím páchaným skupinou aš-Šabáb, se útoky znásobily, došlo například k útoku v nákupním centru Westgate v Nairobi v září 2013 a k masakrům vesnic a cílenému zabíjení policistů a náboženských osobností;
- I. vzhledem k tomu, že v posledních dvou letech skupina aš-Šabáb zabila na keňském území více než 400 osob, mezi nimi i 67 lidí během přepadení nákupního centra Westgate v Nairobi v září 2013;
- J. vzhledem k tomu, že aš-Šabáb prohlašuje, že útok na Univerzitu v Garisse byl odplatou za vojenské zapojení Keni a zvěrstva spáchaná v Somálsku a za brutální činy, jichž se Keňa dopustila na svých vlastních muslimských občanech a uprchlících; vzhledem k tomu, že skupina aš-Šabáb varovala, že provede další útoky v případě, že Keňa nestáhne své vojenské jednotky ze Somálska;
- K. vzhledem k tomu, že od roku 2014 keňská vláda v reakci na hrozbu, kterou představuje aš-Šabáb, posílila svá bezpečnostní opatření, přičemž organizovala policejní razie ve čtvrtích s převážně somálským obyvatelstvem, zpřísnila administrativní kontroly uprchlíků, přijala nové bezpečnostní zákony a poskytla velké pravomoci antiteroristické policejní jednotce;
- L. vzhledem k tomu, že v reakci na útok na Univerzitu v Garisse provedla Keňa letecké útoky v Somálsku, jejichž cílem byly dva tábory skupiny aš-Šabáb v oblasti Gedo na keňsko-somálské hranici;
- M. vzhledem k tomu, že Keňa začala s výstavbou 700 kilometrů dlouhé zdi podél celé hranice se Somálskem, aby zabránila vstupu příslušníků skupiny aš-Šabáb na své území;
- N. vzhledem k tomu, že skupina aš-Šabáb využívala v průběhu let různých finančních zdrojů, mj. příjmy od jiných teroristických skupin, státních sponzorů, somálské diaspory, příjmy získané pirátstvím, únosy, vydíráním místních podniků, nezákonným obchodováním s dřevěným uhlím a pašováním cukru;
- O. vzhledem k tomu, že Keňa během několika dnů po masakru na univerzitě zrušila řadu bankovních účtů, u nichž existovalo podezření, že slouží k financování terorismu; vzhledem k tomu, že somálské rodiny přicházejí o jediný oficiální, transparentní a regulovaný způsob, jak posílat a dostávat finanční prostředky, přičemž humanitárním organizacím působícím v Somálsku rovněž hrozí, že ztratí jedinou možnost, jak provádět převody peněžních prostředků potřebných na každodenní provoz jejich

humanitárních a rozvojových činností;

- P. vzhledem k tomu, že Keňa pohrozila, že uzavře uprchlické tábory v Dadaabu a pošle do 90 dnů domů více než 360 000 somálských uprchlíků v důsledku bezpečnostních obav, které vyvolal útok na Univerzitu v Garisse, k němuž došlo tento měsíc; avšak vzhledem k tomu, že keňská ministryně zahraničních věcí Amina Muhammadová od tohoto plánu ustoupila a uvedla, že neexistuje žádný časový plán pro uzavření uprchlického tábory v Dadaabu a že vrácení uprchlíků domů by „záviselo na dostupných zdrojích“; vzhledem k tomu, že navrhla, aby se konala dárcovská konference, na níž by Keňa požádala mezinárodní dárcy o poskytnutí prostředků na přesídlení;
- Q. vzhledem k tomu, že ozbrojenci ze somálské islamistické skupiny aš-Šabáb provádějí v severovýchodní části Keni rozsáhlé náborové akce; vzhledem k tomu, že nábor bojovníků, který skupina aš-Šabáb provádí na samotném území Keni, představuje změnu v taktice organizace napojené na al-Káidu ve východní Africe
- R. vzhledem k tomu, že skupina aš-Šabáb využila sociální nespravedlnosti, frustrace a politické marginalizace, které pociťují mnohé etnické menšiny a náboženské skupiny v Keni, a to i v rámci náborových kampaní;
- S. vzhledem k tomu, že dodržování základních práv je zásadním prvkem úspěšné politiky boje proti terorismu;
1. ostře odsuzuje strašný útok na Univerzitu v Garisse na severovýchodě Keni dne 2. dubna 2015, který provedla v Somálsku sídlící islamistická skupina aš-Šabáb a při němž bylo zabito 147 mladých lidí a mnozí další byli zraněni;
  2. vyjadřuje nejhlubší soustrast rodinám, které ztratily své blízké, a vyjadřuje svou účast se všemi zraněnými oběťmi; vyzývá keňské orgány, aby potrestaly pachatele, organizátory i osoby financující a sponzorující tyto odsouzené teroristické činy;
  3. jednoznačně odsuzuje jakoukoli perzekuci a porušování práv na život a fyzickou integritu jednotlivců i společenství z náboženských, etnických, národnostních, rasových či jiných pohnutek;
  4. znovu potvrzuje, že terorismus ve všech svých formách a podobách je jednou z nejzávažnějších hrozeb pro mezinárodní mír a bezpečnost a že veškeré teroristické činy, ať už byly spáchány kdekoli, kdykoli a kýmkoli, jsou považovány za zločin a nelze je nijak ospravedlnit, bez ohledu na jejich motivy;
  5. vyjadřuje solidaritu s obyvateli a vládou Keni, pokud je o předcházení terorismu a násilnému extremismu a boj proti těmto jevům, a to v souladu s jejich závazky vyplývajícími z mezinárodního práva, zejména mezinárodního práva týkajícího se lidských práv, mezinárodního humanitárního práva a práva týkajícího se uprchlíků;
  6. zejména naléhavě žádá vládu, aby teroristické útoky nepoužívala jako záminku pro omezování občanských svobod; vyzývá keňské orgány, aby při provádění své strategie boje proti terorismu dodržovaly zásady právního státu a základní práva; trvá na tom, že je třeba demokratický a soudní dohled nad politikami boje proti terorismu;

7. připomíná Evropské službě pro vnější činnost a členským státům jejich závazek v rámci akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii přijatého v červnu 2012, že zajistí, aby se ve všech formách dialogu se třetími zeměmi ve věci boje proti terorismu upozorňovalo na otázky lidských práv;
8. trvá na tom, že je třeba přijmout komplexní přístup pro boj proti radikalizaci a terorismu, který se zaměří na posílení sociální soudržnosti a prevence trestných činů; vyzývá keňské úřady, aby zvýšily své úsilí v oblasti snižování míry chudoby, poskytování vyhlídek na zaměstnání, zejména pro mladé lidi, a emancipace a respektování jednotlivce, a předcházely tak vzniku pocitů křivdy a frustrace, kterých by eventuálně mohli zneužít násilní extremisté;
9. vítá odhodlání Africké unie zintenzivnit své úsilí v oblasti prevence terorismu a násilného terorismu a boje proti těmto jevům, a to v rámci příslušných kontinentálních a mezinárodních nástrojů;
10. s obavami nicméně konstatuje, že i když mise Africké unie v Somálsku (AMISOM) nepochybně dosáhla v boji proti mudžahedínům ze skupiny aš-Šabáb značného úspěchu, je tato islamistická organizace i nadále silnou a nebezpečnou skupinou, a to navzdory porážkám, které utrpěla;
11. konstatuje, že skupina aš-Šabáb prokázala flexibilitu a schopnost reakce tím, že se dokázala přetransformovat a využila historických křivd, hospodářských a sociálních nespravedlností a politické marginalizace znevýhodněného muslimského obyvatelstva v severovýchodních a pobřežních provinciích Keni;
12. vyzývá keňské orgány, aby řešily hlubší příčiny radikalismu a extremismu; domnívá se, že bezpečnost lze zajistit pouze tehdy, budou-li náležitě řešeny rozpory v politické a občanské společnosti Keni a nerovnováha v regionu; s ohledem na výše uvedené vyzývá vládu Keni, aby ukončila diskriminaci somálských a muslimských obyvatel Keni, bojovala proti korupci, provedla reformy v oblasti bezpečnosti a policie a aby podporovala mezináboženský a mezikulturní dialog jakožto cestu, která přinese dalekosáhlá a trvalá řešení, pokud jde o násilí;
13. vyzývá Keňu, aby v souvislosti s dopadem, který má na mír a stabilitu v Keni dlouhotrvající zhroucení somálského státu a konflikt v této zemi, posílila svou spolupráci s regionálními sousedy při budování míru a bezpečnosti v této oblasti; naléhavě vyzývá EU, aby za tímto účelem vyvíjela diplomatické úsilí a rozvíjela dlouhodobou rozvojovou spolupráci v tomto regionu i na celém kontinentu;
14. oceňuje, že Keňa již více než dvacet let poskytuje útočiště uprchlíkům a chrání je před násilím a pronásledováním v sousedním Somálsku; uznává, že s ohledem na stávající bezpečnostní situaci v regionu a závažnost hrozeb, jimž Keňa čelí, je nutné, aby byli uprchlíci i občané Keni chráněni před případným proniknutím teroristů ze skupiny aš-Šabáb přes hranice země; naléhavě však vyzývá vládu, aby splnila svou povinnost, kterou je ochrana vlastních obyvatel i ostatních osob žijících v Keni, a to včetně uprchlíků;
15. poukazuje především na to, že i když somálská vláda, kterou podporuje OSN, dokázala

v posledních letech znovu získat kontrolu nad většinou měst, většinu venkova i nadále ovládají šabábští povstalci napojení na al-Káidu, což znemožňuje bezpečný návrat somálských uprchlíků; dále připomíná, že podle mezinárodního práva musí být návrat uprchlíků dobrovolný a nikoli nucený; naléhavě vyzývá keňskou vládu, aby s ohledem na tuto skutečnost neuzavírala uprchlické tábory v Dadaabu, neboť takovéto rozhodnutí by mělo nesmírné humanitární dopady a bylo by porušením mezinárodních závazků Keni vyplývajících z mezinárodního práva;

16. připomíná, že Somálsko je jednou z nejchudších zemí světa; s obavami nicméně konstatuje, že po útoku v Garisse vláda zastavila systémy převodů peněžních prostředků, na nichž vzhledem k tomu, že v tomto regionu, kde nejsou příležitosti v oblasti rozvoje ani zaměstnanosti, závisí chudí a venkovští obyvatelé i uprchlíci;
17. obává se, že zastavení plateb poškodí rodiny v obtížné situaci a bude mít negativní dopad na poskytování pomoci v Somálsku; naléhavě proto vyzývá keňské orgány, aby umožnily obnovení somálských platebních operací, neboť tyto peněžní prostředky zajišťují živobytí milionům osob v zemi, která se znovu buduje navzdory povstání islamistických ozbrojenců a navzdory rozšířenému hladomoru a opakujícím se obdobím sucha;
18. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, vládě Keni, orgánům Africké unie, generálnímu tajemníkovi OSN, Valnému shromáždění OSN, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT–EU a Panafrickému parlamentu (PAP).